

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

מן התלמוד

סדר נשים.
מסכת יבמות, דף פ"ג

הוא שמעינן ליה לשמואל דחייש ליחידא! הני מיילי כי לא מתעקרא מתניתין, אבל כי מתעקרא מתניתין - לא חייש.

דחייש ליחידא - שחושש לדעת יחיד
מתעקרא - נעקרת
מתניתין - משנה

הסבר: שמואל חושש לפעמים גם לדעת יחיד, אבל זה רק כאשר היא לא מנוגדת למשנה ועוקרת אותה. במקרים בהם דעת היחיד עוקרת את המשנה, שמואל לא מתחשב בה.

על המפה

בית הכנסת העתיק "יוסף קארו" בצפת

בית הכנסת רבי יוסף קארו בצפת נבנה במאה ה-16, ולפי המסורת היה בית המדרש של רבי יוסף קארו, מחבר השולחן ערוך. רבי יוסף קארו ישב בקומה השנייה של המבנה, שם כתב את ספריו ולימד כ-200 תלמידים. בית הכנסת נחרב ברעידת האדמה הגדולה בשנת 1759, ולאחר מכן נבנה מחדש במבנה צנוע יותר. גם המבנה החדש נהרס ברעידת אדמה ב-1837, ושוקם במשך עשר שנים במימון הגביר רבי יצחק גויטע. מעל הכניסה לבית הכנסת מוצבים לוחות המנציחים את התורמים לשיקומו. מתחת לבית הכנסת נמצאת "מערות המגיד", חדרון שבו לפי המסורת התגלה "המגיד" הרוחני לרבי יוסף קארו.

בית הכנסת רבי יוסף קארו (Wikipedia, Djampa)

"תלמוד ישראלי" הינו פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי ששם לו למטרה להנגיש את התלמוד תוך חיזוק והעצמת הקשר לתרבות ומורשת ישראל. הפרויקט כולל: שבעה כרכים על פי סדר הדף היומי, עלונים שבועיים, עלונים ייחודיים לחגים, דף פייסבוק פעיל, ערוץ youtube פעיל הכולל סרטונים, תוכניות קיץ ועוד. מוקדי לימוד בקהילות ובתי ספר בכל הארץ ואף בעולם. תלמוד ישראלי - מפגשים דורות, מחברים עולמות.

סדר נשים | מסכת יבמות פ"ג-פ"ט
פרשת נשא | כ"ח באייר- ה' בסיון (29 למאי- 4 ליוני)

דף פ"ג: "תוספת שביעית"

בשנת השמיטה אסור לעבוד את האדמה. בזמן שבית המקדש קיים, יש דין מיוחד המכונה **"תוספת שביעית"**. כלומר, עוד לפני שנת השביעית אסור לעבוד בקרקע. ממתית? שלוש יום לפני שנת השמיטה. לכן, החל מראש חודש אלול, כבר חלים דיני שנת השביעית. הלכה נוספת הקימת בדיני שביעית, שעוד לפני שנת השמיטה, **אסור לעשות בקרקע פעולות עבור השנה השביעית**. למשל, אסור לזרוע באדמה זרעים שיקלטו באדמה רק בשנת השמיטה. לכן אומר רבי יוסי, כי כבר **שבועים לפני שמתחילים דיני שנת השמיטה, אסור לזרוע באדמה**, כי לוקח לזרע שבועים ימים עד שהוא מצמיח שורשים ונקלט באדמה.

דף פ"ד: "קהל"

יש אנשים שהתורה אומרת ש**אסור להם "לכבד בקהל ה"**. כלומר, אסור להם להתחתן עם יהודים. אבל, מפני שהתורה אמרה זאת בלשון מיוחדת, שאסור להם להתחתן עם **"קהל ה"**, לומדים שאסור להם להתחתן רק עם יהודים שנקראים **"קהל"**. התנאים מסכימים, שהילדים של הגרים נקראים **"קהל"**.

דף פ"ה: חיזוק לדברי חכמים

כשאיש ואישה מתחתנים, האיש כותב לאישה **"כתובה"**, בה הוא מתחייב לה כסף, אם הוא יגרש אותה או אם הוא ימות. אישה שהתחתנה עם איש שחכמים אסרו לה להתחתן עמו, לא תקבל את כסף הכתובה, כי חכמים קנסו אותה. אם אישה התחתנה עם איש **שהתורה** אוסרת עליה להתחתן עמו - היא **אינה מפסידה** את כסף הכתובה, אך אם אישה מתחתנת עם איש **שהחכמים** אסרו להתחתן עמו - היא **מפסידה**.

איך יתכן דבר כזה, שעל איסור חכמים יעשו קנס ועל איסור תורה לא יעשו קנס? רבי יהודה הנשיא מסביר, שעל איסורי התורה אנשים מקפידים וקל להם להיזהר מהם. יותר קשה להיזהר ולהקפיד על איסורים שתיקנו חכמים, כי אינם כתובים בתורה. לכן, כדי לחזק ולהזהיר, תיקנו חכמים קנס למי שיעבור על איסור חכמים.

חברותא

★ | מן ההסטוריה

הקרבות על העיר צפת במלחמת העצמאות

במהלך מלחמת העצמאות מנה היישוב היהודי בצפת כ-1,500 נפשות, והאוכלוסייה הערבית, כולל הכפרים הסמוכים, מנתה כ-20,000 נפש. הערבים גם שלטו במצודת צפת, שחלשה על האזור. הקרב על צפת נמשך קרוב לארבעה שבועות, שבמהלכם הסתערו הערבים על הרובע היהודי, אולם המגנים הצליחו להדוף אותם שוב ושוב. גדוד של הפלמ"ח הגיע לעזור לתושבי המקום. בהמשך הלחימה הצליחו היהודים לפוצץ את מצודת צפת, ופתחו במתקפת נגד. לאחר קרבות קשים נמלטו הערבים מן העיר, וצפת נכבשה בידי היהודים.

לוחמים ואנשי הרובע היהודי בצפת, 1948 (Wikipedia)

מתפללים

לפניכם אירוע שעורר דיון סוער:

בתקופת שלפני מלחמת השחרור, הכינו לוחמים יהודים בכל מיני מקומות בארץ, גם בעיר צפת, (בניגוד להוראות הצבא הבריטי ששלט בארץ) מקומות מסתור לנשק. המקומות הללו נקראו "סליקים". חלק מן "הסליקים" היו בחצרות בתים ומתחת לבתים, דבר שסיכן כמובן את המשפחה שהתגוררה שם במקרה שהבריטים יתפסו את הסליק ויענישו אותה קשות. לפעמים, היו משפחות שהתלבטו האם להקים את הסליק בחצרם או בביתם.

מצד שני:

חלק מבני המשפחה טענו שבבית הזה מתגוררים גם נשים, ילדים וקשישים, ואם חלילה הבריטים יתפסו את הסליק כולם ייענשו קשות. לכן זה לא נכון להקים את הסליק בקרבת הבית. צריך למצוא מקום אחר שלא יסכן את בני הבית, כי זו דרך נכונה יותר להילחם.

מצד אחד:

חלק מבני המשפחה טענו שזה מצב מלחמה, ובמצב שכזה כולם נלחמים ומסתכנים. לכן עם כל הסכנה שבדבר, אין ברירה ואם צריך להכין סליק לצורך החבאת הנשק – הם יעשו את זה.

וא...?
עצתכם?

אם גם אתם נתקלתם בדילמה והתמפלפלתם עליה אתם מוזמנים לשחק אותנו ואולי היא תתפרסם אצלנו בעלון. ניתן לשלוח למייל talmudisraeli@medison.co.il תחת הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים

חמד של מושג

מינהל החינוך הדתי
הפיקוח על הוראת תלמוד ותושבע"פ

"הטור" - רבי יעקב בעל הטורים

ר' יעקב בן אשר, המכונה "בעל הטורים", חי בספרד במאה ה-13-14. אביו היה רבנו אשר, הרא"ש, מגדולי הפוסקים הראשונים, וממנו למד תורה. חיבורו העיקרי הוא "ארבעה טורים" - ספר הלכתי הערוך לפי נושאים, מביא את סוגיות הגמרא ודעות הפוסקים שלפניו, ומכריע את ההלכה. כל אחד מארבעת הטורים עוסק בתחום הלכתי אחר: אורח חיים - בענייני היומיום; אבן העזר - בענייני נישואין ומשפחה; חושן משפט - בנושאים משפטיים; ויורה דעה - בענייני איסור והיתר. על בסיס ארבעת הטורים נכתב מאוחר יותר ה"שולחן ערוך", שהפך לחיבור ההלכתי המרכזי בעם ישראל. חיבור נוסף של ר' יעקב הוא פירוש "בעל הטורים" על התורה. בסוף ימיו עזב את טולדו, ומקום קבורתו לא ידוע.

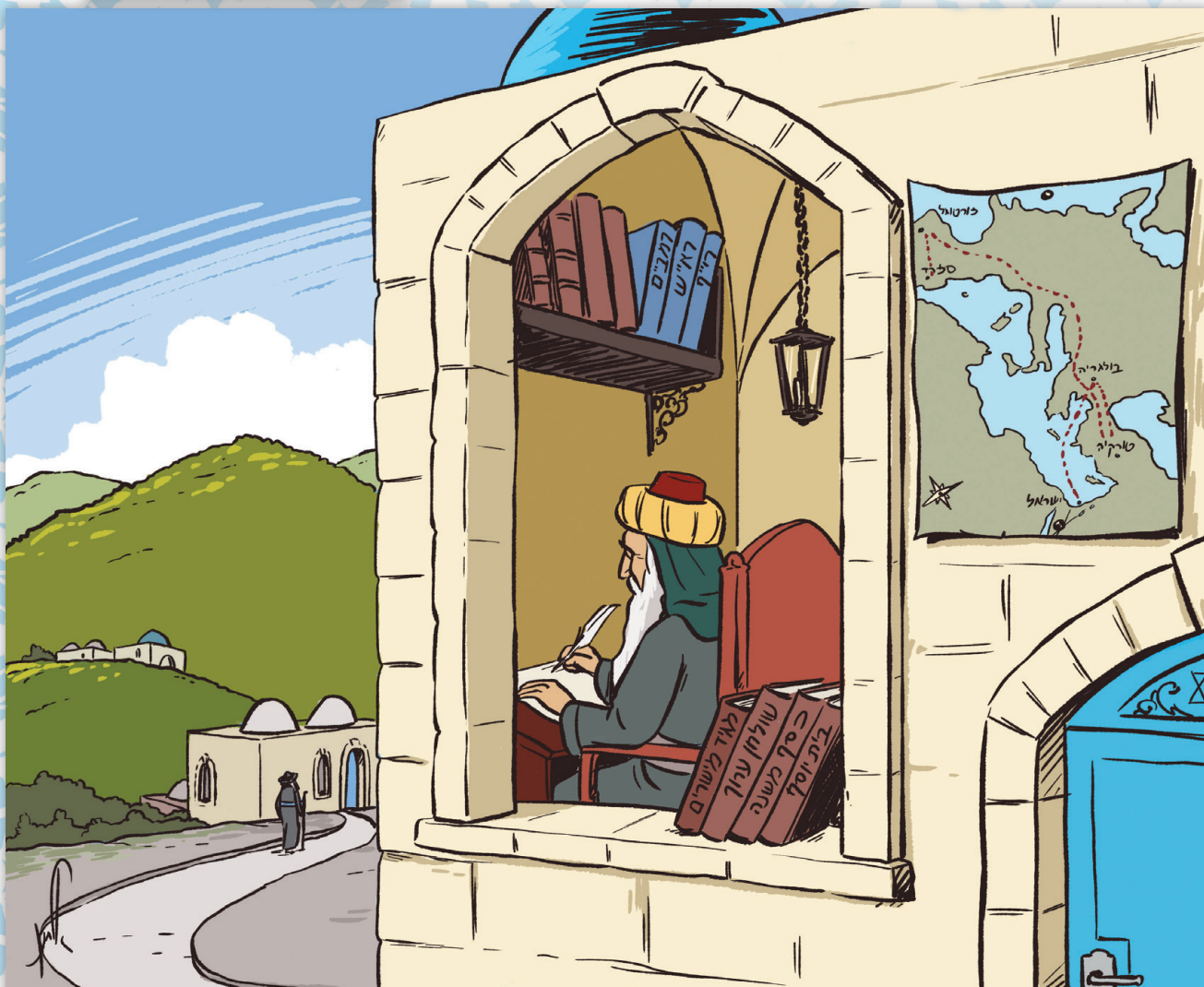
הצטרפו למאות אלפי לומדי הדף היומי, פתחו שיעור שבועי אצלכם בקהילה

כל קהילה שתצטרף, תקבל את העלון השבועי עפ"י הכמות הנצרכת בקהילה בחינם עד פתח הבית! לרישום סרקו את הקוד.

לומדי התלמוד הישראלי - קהילת 'עדת ישראל', רעננה

4260	3930	3880	3828	3728	3408		3340	2934		2883		2448	2448			2238	1948	0	מאות שנים לעצמאות
495 חתימת התלמוד	רבי יהודה הנשיא	רבי עקיבא	חורבן ביהמ"ק ה-2	הלל הזקן	-352 הקמת ביהמ"ק ה-2	-560 אסתר המלכה	-422 חורבן ביהמ"ק ה-1 גלות בבל	חננויות ביהמ"ק ה-1	שלמה המלך	דוד המלך	דבורה הנביאה	מתן תורה	-1311 יציאת מצרים	אפרים ומנשה		-1521 בניי במצרים	-1812 אברהם אבינו / שרה	-3760 בריאת העולם	

התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות (מומלץ לעיין בתלמוד, מסכת מכות, דף כ"ד):

- 1 באיזו עיר יושב האיש שבציור?
- 2 מי כתב את הספרים שעל אדן החלון?
- 3 מה מיוחד בשלושת הספרים שבמדף הגבוה?
- 4 מה מסמל המסלול שעל המפה?

האנשים האלו הם חכמים גדולים שחייו נמשכו על ידי תורה ומוסר. הם היו חכמים גדולים שחייו נמשכו על ידי תורה ומוסר.

סרקו את הבר-קוד, היכנסו לערוץ היו-טיוב של התלמוד הישראלי ותוכלו לצפות בעולם שלם של סרטים בנושאים שונים ומגוונים, מרתקים ומעניינים

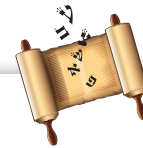

מי אני?

1. מכונה "מור", "המחבר" ו"הבית יוסף".
2. נולד בספרד, גורש בגירוש ספרד, עבר משם לטורקיה, ולבסוף עלה לארץ וגר בצפת.
3. החיבור ההלכתי שכתב, "שולחן ערוך", התקבל על כל עם ישראל.
4. בנוסף כתב פירוש על הרמב"ם בשם "כסף משנה", וספר שאלות ותשובות בשם "אבקת רוכל".

ואם אתם יודעים...

5780 ה'תש"ף	5778 ה'תשע"ח	5727 ה'תשכ"ז	5708 ה'תשי"ח	5707 ה'תשי"ז	5699 ה'תרצ"ט	5657 ה'תר"ץ	5323 ה'רמ"ח	5260	5258	4900	4800	4650	4260
2019 שנת סיום הטי"ס ללומדי הדף היומי	2017 70 שנה למדינת ישראל	1969 הרב אריה לויין	1967 מלחמת ששת הימים	1948 הקמת המדינה	1947 מלחמת העצמאות	1939 שואה	1897 הרצל	רבי יוסף קארו	1500 העת החדשה	1492 גירוש ספרד	הרמב"ם	רבי סעדיה גאון	510 ימי הביניים תקופת הראשונים

דבר תורה

עם סיום ימי נזירותו, מביא הנזיר קורבן חטאת לבית המקדש. דבר זה תמוה מאוד שכן קורבן חטאת מגיע בדרך כלל על חטא, ואילו הנזירות היא מעשה שעשה האדם דווקא כדי להתעלות ולהתקרב לקב"ה, ומה לו ולחטאת?

על כך משיב רבי יצחק בגמרא ואומר: "לא דיך במה שאסרה לך התורה, אלא שאתה אוסר עליך דברים אחרים?", ופירושו הוא - שהנזיר מביא קורבן על כך שהוסיף להחמיר על עצמו מעבר למה שהתורה קבעה. מכלל זה למדו חכמים שקדושה אינה מחייבת סיגופים ופרישות. בשונה מדתות ואמונות אחרות בהם הקדושים הם פרושים ונבדלים מהחברה ומהחיים, הרי שתורתנו תורת חיים היא - תורה המלאה במצוות וערכים השייכים לכל צדדי ומישורי החיים וההולך בדרכה זוכה לחיות חיי קדושה בתוך מציאות העולם.

דף פ"ו: מעשר ראשון

בעל שדה צריך להפריש ממנה תרומות ומעשרות.

אחד המעשרות הוא "מעשר ראשון". אחרי שמפרישים תרומה, צריך לתת ללוי מעשר מהתבואה שגדלה בשדה. זהו מעשר ראשון.

שבעים שנים אחרי שבית המקדש הראשון נחרב, והיהודים גלו לבבל, עלה עזרא הסופר לארץ ישראל עם חלק מן היהודים. עזרא הסופר קיבל רשות ממלך בבל לעלות לארץ ישראל, והוא רצה מאוד לבנות את בית המקדש ולהתחיל לעבוד בו את עבודת בית המקדש.

הלויים היו ממונים על תפקידים רבים בבית המקדש, בין היתר, הם היו משוררים בעת הקרבת הקורבנות וגם היו אחראים על השערים. לכן עזרא רצה שיעלו עמו לויים היכולים לעבוד בבית המקדש.

דף פ"ז: קורבן שלמים ו"אמורים"

ישנם סוגים שונים של קורבנות. אחד הקורבנות הוא קורבן שלמים.

אחרי שחיטת קורבן השלמים, מחלקים את הקורבן. יש חלקים שמקריבים על המזבח, יש חלקים שמביאים לאכול לכוהנים שבבית המקדש ויש חלקים שמביאים לבעל הקורבן לאכול.

החלקים שמקריבים על המזבח מכונים "אמורים", מלשון אמירה. מדוע? הרמב"ם בפירושו המשוניות מסביר, כי חלקים אלה אמר הקב"ה לשרוף על המזבח.

החלקים שהכוהנים מקבלים, הם החזה והשוק של הקורבן.

לא רק הכוהנים אוכלים מחלקים אלה, אלא גם בניהם ובנותיהם של הכוהנים, ואפילו עבדיהם, אוכלים מהם, אבל, אם בת של כוהן התחתנה עם ישראל, כבר אינה יכולה לאכול מן הקורבנות, מפני שהיא נחשבת ישראלית.

דף פ"ח: קורבן אשם תלוי

מי שבדאי עבר על איסור מביא קורבן חטאת. אולם מי שיש לו ספק אם הוא עבר עברה מביא קורבן "אשם תלוי".

מדוע קורבן זה מכונה "אשם תלוי"? מפני שהוא טוב רק עד שתתברר המציאות ועד שידעו מה באמת קרה, ואז יקריבו את הקורבן המתאים.

דף פ"ט: מאילו פירות צריך להפריש תרומה?

התורה מצוה אותנו להפריש תרומה לכוהן. בדרך כלל יש בפרדס פירות טובים ופירות פחות טובים. דוד סים לבצור את הענבים והוא שמח ביותר. כמעט כל הענבים מוצלחים וטעימים ורק מעט ענבים אינם טובים כל כך. דוד אומר לעצמו: אזלי אתן לכוהן כתרומה את הענבים הפחות-טובים... אבל התורה אומרת, שאם רוצים להפריש תרומה עבור פירות טובים, יש לתת תרומה פירות טובים.

אם דוד לא התגבר על עצמו, או ששכח, והפריש מן הענבים הפחות-טובים עבור הענבים הטובים - התרומה חלה, ואין צריך להפריש תרומה פעם נוספת, אבל הוא הפסיד מצוה.

חידת פירמאידה

1. חרק שמזיק לבגדים.
2. נבל.
3. מתנה שנותנים ללוויים.
4. מפריע לשקט.
5. שכונה ברחובות.

התשובה: (סלמנ'ה מלמל'ה) (סלמנ'ה מלמל'ה)

שאלות השבוע??

1. מתי אישה מקבלת את כסף הכתובה?
2. למי נותנים מעשר ראשון?
3. על אלו חטאים מביאים אשם תלוי?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכותי. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו עלון עד השעה 14:00, למייל talmudhagrala@medison.co.il *בפיקוח ראה חשבון יש לצייין את מס' העלון עליו אתם עונים.

